

5. zasadnutie Hlavného výboru Slovenskej astronomickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied

ZÁPISNICA

Dátum a miesto konania:

1. december 2021, o 13:00 hod., videokonferencia

Zúčastnení: R. Gális (R.G.), L. Hambálek (L.H.), S. Kaniansky (S.K.),
E. Koči (E.Ko.), E. Kundra (E.K.), J. Mäsiar (J.M.), J. Merc (J.Me.), P. Rapavý (P.R.),
S. Štefeček (S.Š.), M. Vidovenec (M.V.),

Za revíziu komisiu: K. Žilinská (K.Ž.), M. Gallová (M.G.)

Ospravedlnený: R. Barsa (R.B.)

Program schôdze:

- 1) Informácie o činnosti predsedníctva HV SAS pri SAV
  - a) Informácia zo stretnutia predsedníctva HV SAS pri SAV (E.K.)
  - b) [Memorandum o spolupráci ČAS a SAS pri SAV](#) (R.G.)
  - c) [Csereho cena SAS pri SAV 2021](#) (R.G.)
  - d) RSVS (Konferencia a voľby 17. 6. 2021, R.G., Jesenná konferencia, M.V.)
  - e) Tlačové správy ([Čiastočné zatmenie Slnka](#), R.G. [Medzinárodná šifrovacia hra](#) S.K.)
  - f) Organizačný a rokovací poriadok - návrhy zmien čl. 3.1 a čl. 8 (R.G., L.H., E.K.)
- 2) Informácia o príjmoch a čerpaní finančných prostriedkov
  - a) Dotácia a čerpanie RSVS na jednotlivé aktivity 2021 (L.H.)
  - b) Výber členských príspevkov na rok 2022 (L.H.)
  - c) Správa revíznej komisie SAS pri SAV (M.G.)
  - d) Výška členského príspevku na rok 2023 (E.K., R.G.)
- 3) Aktivity a podujatia SAS pri SAV
  - a) [Spoločné sekcie SAS pri SAV a SZA](#) (R.G., S.Š., R.B., J.Me., L.H., S.K.)
  - b) [Astronomické štvrtky SAS pri SAV](#) (R.G.), [Konferencia mladých astronómov Bezovec 2021](#) (R.G.), [100 hodín astronómie](#) (R.G.), [Meteorická expedícia Mníšek 2021](#) (R.G.), [Variable 2021](#) (R.G.), [Európska noc výskumníkov 2021](#) (L.H.), [Objavte Poloniny](#) (P.R.), [Sviet' me si na cestu... 2021](#) (P.R.), [Astronomická olympiáda 2021](#) (M.V.), [Astrofilm 2021](#) (M.V.)
  - c) Csereho dni 2022 (R.G., S.Š.), Konferencia mladých astronómov 2022 (ČAS, ČR, R.G.) Konferencia o histórii astronómie Bezovec 2022 (R.G.), 100. výročie vstupu ČSR do IAU (ČAS, ČR, R.G.)
  - d) Príprava správy o činnosti SAS pri SAV za rok 2021 a plánu na rok 2022 (E.K.)
- 4) Agenda SAS pri SAV
  - a) Prijatie nových členov (R.G., L.H.)
  - b) Zrušenie členstva (L.H.)
  - c) Databáza členov SAS pri SAV (R.B.)

5) Rôzne

- a) AstroGPS (projekt IAU, R.G.)
- b) Návrh na projekt z Vyšehradského fondu (PAS, R.G.)
- c) Svetelné znečistenie na 36. plenárnom zasadnutí EPA Network (J.Me.)
- d) [Medzinárodná súťaž astrofotografii](#), Prezentácia slovenských astrofotografov na Svetovej výstave 2021 v Dubaji.

Piate zasadnutie Hlavného výboru SAS pri SAV (HV SAS pri SAV), zvoleného na zjazde Spoločnosti v septembri 2019, sa konalo prostredníctvom videokonferencie v stredu 1. decembra 2021. Na úvod E.K. a R.G. privítali členov HV a RK SAS pri SAV. Zasadnutie prebehlo podľa schváleného programu, s malou zmenou poradia jednotlivých bodov.

1a) Na úvod E.K. informoval zúčastnených o pravidelných stretnutiach predsedníctva HV SAS pri SAV. Hlavným bodom programu bola koordinácia čerpania finančných prostriedkov pridelených Radou slovenských vedeckých spoločností (RSVS).

1b) R.G. informoval členov HV SAS pri SAV o podpísaní [Memoranda o spolupráci](#) Českej astronomickej spoločnosti (ČAS) a SAS pri SAV. Memorandum podpísal P. Heinzl – predseda ČAS a R. Gális – predseda SAS pri SAV počas 21. zjazdu ČAS, ktorý sa konal dňa 18. septembra 2021. Jednou z oblastí vzájomnej spolupráce bude spoločná organizácia každoročných Konferencií mladých astronómov. Tohtoročná konferencia sa konala v dňoch 10. - 12. septembra 2021 v penzióne Bezovec, Nová Lehota. O termíne a mieste konania budúročnej konferencie, ktorá sa bude konať v Českej republike, sa ešte diskutuje.

1c) R.G. informoval, že laureátom [Csereho ceny SAS pri SAV](#) za populárno-vedeckú činnosť za rok 2021 sa stal RNDr. Miroslav Znášik. Cena mu bola slávnostne odovzdaná počas Medzinárodného festivalu astronomických filmov Astrofilm 2021 dňa 14. októbra 2021 v Piešťanoch.

1d) R.G. informoval o stretnutí RSVS, ktoré sa konalo online dňa 17. júna 2021. Na stretnutí prebiehali aj voľby nových členov Výkonného výboru a Revíznej komisie RSVS. R.G. bol zvolený za člena návrhovej komisie. SAS pri SAV do orgánov RSVS nominovala M.V. a E.Ko. M.V. bol zvolený za člena Výkonného výboru RSVS. R.G. ďalej informoval, že bola podaná správa o výbere členských príspevkov. Pravidelne členský príspevok vo výške 10€ zasiela okolo 30 spoločností z celkového počtu 58. Ďalej boli predstavené 3 spoločnosti, ktoré sa stali členmi RSVS: Spoločnosť pre nové materiály a technológie, Academia Ethnologica et Anthropologica a Kartografická spoločnosť SR. Dr. M. Morovics na stretnutí informoval o dotácii RSVS. Celkovo žiadosti podalo 35 spoločností (asi 20 spoločností je úplne neaktívnych, nie je jasné, čo je s nimi) vo výške necelých 124 000 €. Z rozpočtu SAV bolo pridelených spolu 61 200 € (rovnako ako minulý rok, aj keď rozpočet SAV bol krátený). Priemerná podpora bola okolo 49%, aj keď jednotlivé aktivity boli podporené rôznou výškou (aktivity s nízkymi nárokmi boli krátené menej). Výkonný výbor RSVS bol zaviazaný, aby preveril spoločnosti, ktoré sa nezúčastňujú na činnosti RSVS resp. si neplnia povinnosti (platbu členských príspevkov) v RSVS. Po zapracovaní drobných zmien by mala byť brožúra o vedeckých spoločnostiach pripravená do tlače.

V rozprave pokračoval M.V., ktorý sa zúčastnil jesenného stretnutia Výkonného výboru RSVS. Informoval, že členmi RSVS sú aj spoločnosti, ktoré dlhodobo nekomunikujú s RSVS tak ako iné, aktívne spoločnosti, čo výrazne komplikuje činnosť RSVS. RSVS už vzniknutú situáciu rieši. Bodom rokovania bol aj prechod ústavov Slovenskej akadémie vied na verejno-výskumné inštitúcie a s tým spojená úprava spôsobu financovania RSVS a jej členských spoločností. Tiež informoval, že brožúra o vedeckých spoločnostiach bola vytlačená a v týchto dňoch je distribuovaná jednotlivým spoločnostiam.

1e) R.G. stručne informoval o vydaní tlačových správ k [čiasťočnému zatmeniu Slnka](#) 10. júna 2021 (autor R.G.) a [Medzinárodnej šifrovacej súťaži](#) (autor S.K.). S.K. informoval o procese prípravy Medzinárodnej šifrovacej súťaže. Výzvu zverejnil taliansky Národný astrofyzikálny inštitút v apríli 2021. Do súťaže bolo navrhnutých 6 významných astronomických lokalít na Slovensku, z ktorých bolo 5 akceptovaných. Sú nimi: Astronomické observatórium na Kolonickom sedle, Astronomické observatórium na Skalnatom plese, Štiavnické Bane - rodisko M. Hella, Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove a Astronomické a geofyzikálne observatórium Modra-Piesok. Súťaž bola po úspešnom testovaní spustená 24. septembra 2021.

1f) E.K. informoval o dôvodoch zmeny v Organizačnom a rokovacom poriadku (OaRP) SAS pri SAV. Návrh zmien bol členom HV SAS pri SAV poslaný v piatok 26. novembra 2021. K predloženému návrhu sa pred zasadnutím HV SAS pri SAV vyjadril iba P.R.. R.G. oboznámil prítomných s návrhom, vrátane ďalších navrhovaných úprav. Po krátkej diskusii sa prítomní zhodli na znení článku 8 OaRP a doplnení článku 6 bod 5, kde sa za vetu „*Vyberanie členských príspevkov od členov odbočky sa uskutočňuje prostredníctvom hospodára odbočky, ktorý členovi vydá doklad o zaplatení.*“ doplní veta „*Členské príspevky sa vyberajú za nadchádzajúci kalendárny rok.*“. Z diskusie vyplynula potreba rozpracovať doplnenie OaRP o článok týkajúci sa činnosti Revíznej komisie SAS pri SAV. Predsedníctvo HV SAS pri SAV skontroluje súlad Stanov Spoločnosti, OaRP a ďalších dokumentov SAS pri SAV a navrhne prípadné zmeny.

Uznesenie č. 5/21: HV SAS pri SAV schválil zmeny OaRP. Za hlasovalo všetkých 10 prítomných členov. Nové znenie OaRP nadobudne účinnosť 1. januára 2022. Predsedníctvo HV SAS pri SAV bude informovať o prijatých zmenách OaRP prostredníctvom odbočiek Spoločnosti a zverejnením nového znenia OaRP na stránkach SAS pri SAV.

2a) Hospodár HV SAS pri SAV, Ľ.H. informoval o úplnom dočerpaní dotácie RSVS na činnosť SAS pri SAV. Na refundáciu bola dňa 29. novembra 2021 predložená posledná z faktúr. Ďalej informoval o presunoch finančných prostriedkov medzi podporenými podujatiami a presunoch medzi prostriedkami na materiál a služby podľa potrieb jednotlivých podujatí. Ľ.H. zdôraznil potrebu včasného predkladania úplných účtovných dokladov. Taktiež upozornil na časový harmonogram čerpania. K čerpaniu došlo najmä v druhej polovici roka, čo bolo spôsobené termínom pripísania finančných prostriedkov na účet zmluvného ústavu SAV, protipandemickými opatreniami, ako aj nedôslednosťou niektorých garantov podujatí.

E.K. sa pýtal na porovnanie plánu financovania s reálnymi potrebami jednotlivých podujatí, ako aj plánu čerpania na materiál, alebo služby. Ľ.H. odpovedal, že došlo k mnohým presunom medzi podujatiami, čo spôsobilo výrazné zmeny reálneho čerpania oproti plánu rozpočtu. Predsedníctvo tieto skutočnosti musí zohľadniť v nasledovných plánovacích obdobiach.

2b) Ľ.H. prezentoval štatistiku výberu členských príspevkov. Opätovne niektoré odbočky nezaslali odvody členského a/alebo zoznamy platiacich členov, účtovné doklady do konca októbra. Konštatoval, že výber členského sa o niečo zlepšil po ostatnom vylúčení dlhodobo neplatiacich členov. Momentálne je neuspokojivá situácia v odbočkách Bratislava a Žilina, kde hospodári odbočiek chcú ukončiť alebo už ukončili činnosť bez nástupcu.

J.M. oznámil plánované stretnutie s M. Znášikom, na ktorom sa chce informovať, z akého dôvodu nebolo odvedené členské na rok 2022.

2c) Ľ.H. oboznámil prítomných so správou Revíznej komisie (RK) za rok 2019 a 2020. RK v nej konštatuje dodržanie podmienok čerpania finančných prostriedkov. Upozornila však na chýbajúci podpis na dvoch dokumentoch. RK požaduje pri ďalších kontrolách predkladať aj

elektronicky vedené denníky (napr. knihu faktúr) v tlačenej podobe, napriek duplicitite tých dokumentov, ktoré sú v zložkách jednotlivých akcií. RK vyzýva odbočky Spoločnosti o dodržiavanie zásad vedenia účtovných dokladov a pravidiel OaRK.

2d) E.K. otvoril diskusiu k stanoveniu členských príspevkov na rok 2023 otázkou o ich predpokladanom využití pri organizovaní Zjazdu Spoločnosti v roku 2023. L.H. odpovedal, že aj pri zachovaní súčasnej výšky členského príspevku a predpokladu podobných nákladov a zdrojov financovania, ako počas ostatného zjazdu, bude pri organizovaní nadchádzajúceho zjazdu disponovať Spoločnosť dostatočnými zdrojmi financií. Chýbajúce prostriedky bude možné nahradiť účastníckym poplatkom. Po všeobecnej zhode o zachovaní výšky členských príspevkov prijal HV SAS pri SAV nasledujúce uznesenie:

***Uznesenie č. 6/21:** Minimálna výška členského príspevku na rok 2023 je 12€ pre riadnych členov a 6€ pre študentov a poberateľov starobného alebo invalidného dôchodku. Členské príspevky je potrebné vybrať do 30. októbra 2022. Do rovnakého termínu sú hospodári odbočiek povinní zaslať 30% členských príspevkov na účet Spoločnosti a zoznam členov, ktorí uhradili členské príspevky hospodárovi SAS pri SAV.*

R.G. informoval členov HV SAS pri SAV, že Spoločnosť získa finančný dar od 365.bank, a.s. vo výške 925€ ako výsledok kampane, ktorú banka organizovala s Miroslavom Bačom. Darovacia zmluva nezaväzuje Spoločnosť k žiadnym službám a dar má byť použitý v súlade s verejnoprospešným účelom, na podporu ktorého je Spoločnosť ako občianske združenie zriadené. Zmluva bude po podpise predsedom a hospodárom SAS pri SAV zaslaná do banky.

Zasadnutie HV SAS pri SAV pokračovalo pre opakujúce sa technické problémy a aktuálnu dĺžku trvania stretnutia 4. bodom programu.

4a) L.H. informoval prítomných o predložených prihláškach do SAS pri SAV. Všetky prihlášky spĺňajú požadované náležitosti. V následnej diskusii neboli vznesené výhrady voči kandidátom, preto HV SAS pri SAV prijal nových členov.

***Uznesenie č. 7/21:** HV SAS pri SAV jednomyseľne prijíma žiadateľov za členov SAS pri SAV. Zoznam prijatých členov je prílohou č. 1 tejto zápisnice zo zasadnutia HV SAS pri SAV.*

4b) L.H. predložil HV SAS pri SAV návrh na ukončenie členstva dvoch členov.

***Uznesenie č. 8/21:** HV SAS pri SAV jednomyseľne ukončil členstvo dvom členom Spoločnosti, ktorí dlhodobo neprejavujú záujem o členstvo, nemali zaplatené členské príspevky minimálne od r. 2019 a nemali ani vydané preukazy od roku 2020. Zoznam týchto členov je z dôvodu ochrany osobných údajov dôvernou prílohou tejto zápisnice zo zasadnutia HV SAS pri SAV.*

HV SAS pri SAV berie na vedomie žiadosť p. Sochovej, a p. Váňu o ukončenie členstva v SAS pri SAV.

4c) E.K. oboznámil prítomných so správou R.B. o intenzívnej práci na databáze členov Spoločnosti. Plánovaný termín spustenia databázy je január 2022.

Zasadnutie pokračovalo 3. bodom programu.

3a) R.G. informoval o činnosti Spoločných sekcií SAS pri SAV a SZA. Po schválení príslušných dokumentov na 4. zasadnutí HV SAS pri SAV sa začala ich činnosť. Ďalej bola podaná stručná informácia o činnosti Sekcie premenných hviezd a exoplanét (R.G.), Sekcie pre vzdelávanie a popularizáciu astronómie (SŠ), Sekcie ochrany pred svetelným znečistením (J.Me.), Sekcie astronomickej terminológie (L.H.) a Sekcie zákrytov a zatmení (S.K.).

S.Š. informoval o príprave vydania pracovného zošita pre astronomické krúžky v spolupráci so Slovenskou ústrednou hviezdárňou v Hurbanove.

3b) R. G. informoval o úspešne pokračujúcom cykle online astronomických prednášok [Astronomické štvrtky SAS pri SAV](#). Ďalej členovia HV SAS pri SAV, ktorí boli zároveň garantmi podujatí informovali o ich priebehu: [Konferencia mladých astronómov Bezovec 2021](#) (R.G.), [100 hodín astronómie](#) (R.G.), [Meteorická expedícia Mníšek 2021](#) (R.G.), [Variable 2021](#) (R.G.), [Európska noc výskumníkov 2021](#) (L.H.), [Objavte Poloniny](#) (P.R.), [Sviet'me si na cestu... 2021](#) (P.R.), [Astronomická olympiáda 2021](#) (M.V.), [Astrofilm 2021](#) (M.V.)

3c) R.G. a S.Š. informovali o zmene termínu podujatia *Csereho dni 2022* na január 2022. Podujatie sa uskutoční pri príležitosti 50. výročia založenia Hvezdárne a planetária M. R. Štefánika v Hlohovci. R. G. ďalej informoval, že v roku 2022 sa bude *Konferencia mladých astronómov*, na ktorej organizácii sa budú podieľať ČAS a SAS pri SAV, konať v Českej republike. Tiež informoval, že Konferencia *Bezovec 2022* bude zameraná na históriu astronómie, a že v budúcom roku ČAS v spolupráci so SAS pri SAV pripravuje aj podujatie pri príležitosti 100. výročia vstupu Československej republiky do Medzinárodnej astronomickej únie.

3d) Po diskusii, HV SAS pri SAV poveril E.K. odoslaním výzvy garantom, odbočkám a sekciám Spoločnosti na predloženie podkladov k vypracovaniu správy o činnosti SAS pri SAV v roku 2021 a plánu činnosti, aj s plánovaným finančným čerpaním, na rok 2022 do 20. decembra 2021.

5a) R.G. informoval o získaní grantu Medzinárodnej astronomickej únie na podporu projektu AstroGPS vo výške 150 €. Hlavnou myšlienkou tohto projektu je vytvorenie jednotnej platformy na zdieľanie informácií o pripravovaných astronomických podujatiach. Platforma bude dostupná cez web stránku, ako aj cez aplikáciu pre mobilné telefóny. Prostriedky sú určené na preklad informačných stránok AstroGPS do slovenčiny.

5b) R.G. informoval o ponuke od Poľskej astronomickej spoločnosti na zapojenie sa do žiadosti o grant z Vyšehradského fondu. Grant by sa týkal pokrytia cestovných nákladov predstaviteľov astronomických organizácií na Slovensku (SAS pri SAV a SZA) na účasť na medzinárodnej konferencii, ktorú pripravujú k 100. výročiu založenia Poľskej astronomickej spoločnosti v roku 2024. Tiež by sa týkal prípravy slovenskej jazykovej mutácie tlačeneho/online Sprievodcu po poľských astronomických zariadeniach, prípadne prípravy poľskej verzie Sprievodcu po slovenských astronomických zariadeniach, ak by sme plánovali prípravu takejto publikácie v horizonte jedného roka. M.V. a E.Ko. informovali, že stručný prehľad slovenských astronomických zariadení je k dispozícii v tlačenej podobe. R.G. uviedol, že by sa prikláňal k spoločnému sprievodcovi po astronomických zariadeniach v krajinách V4, ktorý by bol pripravený vo všetkých štyroch jazykoch. Detaily projektu ešte bude diskutovať s predstaviteľmi astronomických organizácií krajín V4.

5c) J.Me. informoval o prezentácii ochrany pred svetelným znečistením na 36. plenárnom zasadnutí EPA Network. Česko je aktívne v boji proti svetelnému znečisteniu a v roku 2022 plánuje implementovať príslušné zmeny v stavebnom zákone. Pri príležitosti predsedníctva Česka v Rade EÚ sa SAS pri SAV zapojí do iniciatívy na ochranu pred svetelným znečistením v Európe. Medzi jednotlivými krajinami sú výrazné rozdiely v riešení tejto problematiky.

5d) S.K. informoval o prezentácii slovenských astrofotografov na Svetovej výstave 2021 v Dubaji. Upozornil, že ani na opakovanú výzvu, mu však neboli zaslané prezentované materiály.

5e) R.G. informoval o návrhu na spoluprácu od občianskeho združenia Elektro Smog a Zdravie. S.K. podotkol, že podobnú ponuku na spoluprácu dostali aj iné astronomické

SLOVENSKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLOČNOSŤ
pri SLOVENSKEJ AKADÉMII VIED

---

zariadenia na Slovensku. Členovia HV SAS pri SAV sa oboznámia s činnosťou tohto občianskeho združenia do nasledujúceho zasadnutia.

Zapísal E. Kundra, overili a doplnili L. Hambálek, R. Gális

Tatranská Lomnica, 6. december 2021

Emil Kundra
Vedecký tajomník SAS pri SAV

**Príloha č. 1. Zoznam členov, ktorí boli prijatý Uznesením č. 7/21 SAS pri SAV. Bod 4a)
zápisnice.**

Meno	Priezvisko
Samuel	Amrich
Peter	Butka
Šimon	Mackovjak
Pavol	Mártonfi
Roman	Nagy
Róbert	Slotka
Stanislav	Šúst
Peter	Veress
Martin	Vrašťák